

**ŌSMIRIN BOLALARDAGI NEFROTİK KASALIKALR YUZAGA
KELISHIDAGI UMUMIY OMLILAR**

Qurbonov Abdulaziz Abduraxmon o'g'li

Toshkent tibbiyot akademiyasining Urganch filiali talabasi

Abdulayev. I.Q

Ilmiy raxbar, Toshkent tibbiyot akademiyasining Urganch filiali.

Nefrotik sindrom-bu ōsmirin bolarda keng tarqalgan buyraklardagi qon tomirlarining shikastlanishi va ateroskleroz plakchasini hosil bōlishi bilan bog'liq alomatlar majmuasi bo'lib, natijadanefoning qismlaida oqsillar sōrilmasdan qonga va qondan siydikga oqib chiqadi. Bu holat jiddiy buyrak kasalligini ko'rsatishi mumkin va ehtiyotkorlik bilan tekshirish va boshqarishni talab qiladi. Nefrotik sindromlar to'g'ridan-to'g'ri buyrak kasalliklaridan kelib chiqadigan birlamchi va umumiy kasalliklar yoki sharoitlar (masalan, diabet yoki otoimmūn kasalliklar) natijasida kelib chiqadigan ikkilamchi sindromlarga bo'linadi. Ushbu sindromlar har qanday yoshda paydo bo'lishi mumkin, ammo ba'zi shakllar bolalar yoki kattalarda ko'proq uchraydi. Kasallikning tarqalishi va statistikasi geografiya va aholining kichik guruhlariga qarab farq qiladi.

Buyrak glomerulining shikastlanishi ularning oqsil o'tkazuvchanligining oshishiga olib keladi, bu esa proteinuriya, gipoalbuminemiya, shish va giperlipidemiya olib keladi. Sabablari genetik mutatsiyalardan toksinlarga ta'sir qilishgacha bo'lishi mumkin. Asosiy alomatlar orasida shish, ayniqsa yuz va pastki ekstremitalarda, charchoq, ishtahani yo'qotish va ko'pikli siydik kiradi. Suyuqlikni ushlab turish tufayli vazn ortishi ham kuzatilishi mumkin. Tashxis sindromning aniq sababini aniqlash uchun siydik, qon tekshiruvi, qondagi oqsil va xolesterin miqdorini o'lchash va buyrak biopsiyasiga asoslangan. Davolash asosiy kasallikni nazorat qilishga qaratilgan bo'lib, shishishni kamaytirish uchun diuretiklar, antihipertenziv dorilar, Xolesterolni nazorat qilish uchun statinlar va ba'zi hollarda immunosuppressiv vositalardan foydalanishni o'z ichiga olishi mumkin. Prognoz asosiy sababga bog'liq va nisbatan qulaydan surunkali buyrak etishmovchiligiga qadar o'zgarishi mumkin. Asoratlar tromboz, infeksiya va yurak-qon tomir kasalliklarini o'z ichiga olishi mumkin. Oldini olish diabet va gipertoniya, sog'lom ovqatlanish, chekishni tashlash va muntazam tibbiy ko'riklar kabi asosiy kasalliklarni nazorat qilishni o'z ichiga oladi. Tibbiy tadqiqotlarning rivojlanishi nefrotik sindromni yaxshiroq davolash usullarini ishlab chiqish uchun yangi istiqbollarni ochadi, bu esa kelajakda bemorlarning natijalarini yaxshilashga olib kelishi mumkin. Sog'liqni saqlash mutaxassislari, tadqiqotchilar va bemorlar o'rtasida bilim va tajriba almashish ushbu kasallikka qarshi kurashda muhim rol o'ynaydi. Xulosa qilib aytganda, nefrotik sindrom tibbiyotda qiyin muammo bo'lsa-da, zamonaviy davolash usullari va tadqiqotlar tufayli optimizm uchun asos bor. Erta tashxis, kompleks davolash va bemorlarning sog'lig'ini yaxshilashga e'tibor bu holatni muvaffaqiyatli boshqarishning kalitidir. Shuni xulosa qilib aytish kerakiy ōsmirin bolalarda nefrotik kasalliklarga atrof muxutdagi barcha" abiotik, biotik, omilarning tasiri juda kengdir.

